

ПРОЛОГ

Це правдива історія Клавдії Ілейн Яско — вродливої, спокусливої та психічно хворої. Це також історія розгубленості й безсилля правоохоронних структур, що загрузли в хаотичних спробах розкрити серію на позір випадкових убивств, які протягом року тримали в страху мешканців Центрального Огайо.

Уперше я дізнався про Клавдію в середині липня 1982-го: саме тоді її друг зателефонував спитати, чи не було б мені цікаво написати про жінку, котра в 1978-му, у віці двадцяти шести років, зізналася в потрійному вбивстві — у трьох із десяти злочинів, які преса Огайо охрестила «вбивствами 22 калібрі». Хоча раніше вона й боялася говорити про це, повідомив він, та тепер хоче розповісти свою історію.

Я був заінтересований, та й мить випала слухна — я саме взяв неоплачувану відпустку в університеті, щоб виконати свої зобов'язання перед видавництвом з промоції моєї найочікуванішої книги.

Додзвонювач, який попросив не розкривати його особи, погодився привезти її до мене в офіс наступного тижня. Перед зустріччю, щоб освіжити спогади, я пішов до бібліотеки й прочитав на мікроплівці десятки газетних статей чотирирічної давнини про злочин, за який Клавдію Ілейн Яско та двох виказаних нею чоловіків суд присяжних штату Огайо звинуватив у «вбивстві, скоеному за обтяжувальних обставин», що передбачає смертну кару.

Перші ж заголовки жирним шрифтом пробудили спогади про цю справу:

«ЛЮБОВНИЙ ТРИКУТНИК:
НОВА ВЕРСІЯ ПОТРІЙНОГО ВБИВСТВА»

«ЖІНКА ЗАТРИМАНА ЗА ПОТРІЙНЕ ВБИВСТВО ПІСЛЯ ТОГО, ЯК ЗДАЛАСЯ ШЕРИФАМ»

І згодом:

«ЧИ ВОЛОДІЄ ВОНА
РОЗГАДКОЮ П'ЯТИ СМЕРТЕЙ?»

Однак газетні світлинні не підготували мене до того, що я побачу напрочуд високу вродливу молоду жінку, яка опівдні наступного понеділка 19 липня 1982 року зайшла до моого кабінету.

Вона сіла в крісло поряд із моїм письмовим столом, скрестила довгі ноги й склала руки. Її червоні нігті були ідеально доглянуті, на кожному пальці вона носила по персню.

— Я вдячна вам, що ви схотіли зі мною зустрітися, — промовила вона м'яким плинним голосом. — Деякі мої друзі кажуть, що з моого життя вийшла б цікава книжка. Ви би не погодилися написати мою історію?

— Хтозна, — відповів я. — Мені довелося докладно розпитати вас, а вам — відкритися. Це може бути незручно. Чи навіть боляче.

Вона торкнулася горла.

— Я не соромлюся того, що вчинила, і того, як живу. Дозвольте спитати вас, містере Кіз...

— Звіť мене Деніелом, — сказав я.

Вона всміхнулася.

— Деніел... це означає «Божий суддя».

Тут вона насупилася.

— Забула, про що хотіла вас спитати...

І спробувала пригадати.

— Це одна з моїх проблем, — зізналася відтак. — Ніколи не можна мене переривати, інакше я втрачу хід власних думок.

Тоді слід було прислухатися до тривожного укулу її слів та усвідомити, що намагання брати інтерв'ю в особи з нетривалою

увагою може обернутися мукою для нас обох. Але щось у ній — химерне поєднання звabi й вразливостi — зачарувало мене й пiдказалo, що з цього вийде iсторiя.

Вона знову пожвавилася:

— А, пригадала. Я хотiла, щоб ви пояснили, як ми працюватимемо разом, якщо ви вирiшите взятися за книжку. Я не воджу машини й не можу просити свого друга привозити мене сюди надто часто.

— У цьому не буде потреби. Коли закiнчиться мiй рекламний тур, я щотижня їздитиму до Колумбуса, і кожного разу ми говоритимемо годин по двi-три — чи скiльки ви зможете придiлити.

Її плечi полегшено опустилися.

— О, це пречудово. Я гадала, що доведеться платити комусь, щоб возвив мене сюди, а я небагато заробляю на своiй роботi.

З її слiв, вона працювала на пiвокладу офiцiанткою в коктейль-барi «Сешенз» готелю «Шератон» у Колумбусi, тож її заробiток складався переважно з чайових.

— Але я погоджується поки лише розпочати збiр матерiалу, щоб подивитися, чи вийде з цього iсторiя, — нагадав я Клавдiї.

— Ви захотите написати її, — пообiцяла вона. — Я знаю.

— Чому ви хочете, щоб цю книжку було написано? — спiстав я.

Вона зiтхнула й подивилася кудись повз мене.

— Те, що сталося зi мною в 1978-му, і досi переслiдує мене. Якщо я побачу це в книжцi, пiд обкладинкою — як ви зробили для Бiллi у «Taємничiй iсторiї Бiллi Мiллiгана», — тодi, можливо, менi вдастся звiльнитися вiд спогадiв про жертви.

— Не можу обiцяти, що це трапиться.

— Трапиться. От побачите, — упевнено заявила жiнка.

Коли вона пiшла, у кабiнетi лишився витати запах її парфумiв. Я сидiв i питав себе, на що зголошуюся.

Люди, з якими я говорив про Клавдiю, розходились у своiх судженнях про неї. Прокурори й офiцieri правоохранних

служб, безпосередньо залучені до справи, були впевнені, що вона брала участь у потрійному вбивстві або принаймні була на місці вбивств.

Однак більшість ЗМІ співчувала її, включно з «Плейбоєм», який у статті «Смертельна небезпека для Клавдії» за грудень 1978 року наполягав, що подобиці злочину, розкриті нею на дев'ятирічному допиті в Департаменті шерифа, вклав її до рота детектив, відповідальний за ведення тієї справи. Оскільки 1978-й був роком виборів, чимало телевізійних і газетних репортерів зазначали, що тиск на помічників шерифа та прокурорів щодо розкриття потрійного вбивства змушував їх перегинати палицю. А Клавдію, згідно з суспільною думкою, використали й принесли в жертву.

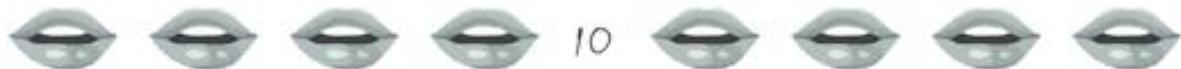
Ідея розповісти справжню історію цієї вродливої загадкової жінки вабила мене. Якщо вона вважає, що втілена в книжці правда допоможе їй розвіяти нав'язливі спогади, це теж буде чудово.

Проте все виявилося не так. Правда постійно змінювалася.

Холодного 26 жовтня 1982 року, за чотири місяці після нашої зустрічі, я приїхав до Колумбуса, щоб уперше побесідувати з Клавдією.

Друг, який телефонував і рекомендував її мені, також застеріг, що район, у якому вона мешкає, один із найбільш кримінальних у місті. Йому було жаль, що їй доводиться жити в такому жахливому місці, і він навіть зізнався: щоразу, коли відвідує її, то бере з собою пістолет.

Звернувшись у вузький провулок за її будинком, я припаркувався навпроти дверей чорного ходу, як вона й веліла. Хоч була друга половина дня, на вулицях було безлюдно, і я вже починав нервувати. Є щось дуже бентежне в тому, щоб перелякатися перед білого дня. Я обережно оглянув провулок, від краю до краю, перш ніж покинути авто й дуже швидко підійти до задніх дверей квартири Клавдії.

Вона спостерігала за мною крізь вікно. А коли відчинила двері, щоб впустити мене, щось грюкнуло об підлогу.

Я підстрибнув.

— Дідько, — промовила жінка. — Я й забула.

Вона нахилилася й підбрала довгий ніж м'ясника.

— А це навіщо? — загорлав я та відступив, уявляючи, як вона заганяє цей ніж у мене.

Клавдія здивовано глипнула.

— Він у мене застромлений над дверною петлею, щоб, коли хтось колупатиметься в моєму замку, доки я сплю, він упав і розбудив мене. У цю квартиру тричі вlamувалися. Мені справді лячно тут самій, а так у мене є хоч щось під рукою для самозахисту.

Мені знадобилося кілька секунд, щоб віднайти самовладання. Нарешті я ввійшов, і вона знову замкнула двері, увігнавши ніж на місце.

— Улаштовуйтесь зручніше, — сказала вона. — Мені треба до ванної.

Її квартира — малогабаритне однокімнатне житло. Маленьку кухню відокремлювали від спальні-вітальні дві шafки, заставлені флаконами засобів для укладання волосся, косметикою, вітамінами й консервними бляшанками. Там пахло ароматичним тальком і парфумами. На комоді стояла студійного типу вітальна листівка із зображенням великої потворної жаби, що виголошує гасло:

З'їжте перед сніданком живу жабу, і нічого гіршого з вами цього дня вже не станеться.

Дякувати Богові, вона мала почуття гумору.

Я відсунув купу старих газет і рахунків на канапі, щоб звільнити місце й сісти, і поклав свій диктофон на підлокітник її крісла-гойдалки.

Клавдія насупилася, коли увійшла й побачила його.

— Навіщо це?

11

— Я завжди працюю з диктофоном, — пояснив я. — Мені треба мати можливість переслухати нашу розмову, щоб упевнитись, що я все роблю правильно.

— Розумію, — сказала вона, сідаючи в крісло й енергійно розхитуючись, — але мені це не подобається.

Я схопив диктофон, доки той не впав, і переклав на канапу поряд із собою.

— Невдовзі ви забудете про нього.

— Сумніваюся, — жінка напружила м'язи, а потім розслабилася. — Але до справи.

— По-перше, я б хотів отримати певну картину. Розкажіть про своє дитинство. Яким було ваше життя, коли ви зростали?

Вона похитала головою.

— Не пам'ятаю. Моє дитинство було нещасне — найгірша частина моого життя.

Я хотів був спитати, чому, та, побачивши слези в її очах, промовчав.

Натомість, доки вона невимушено розповідала про свій арешт, обвинувачення та ув'язнення, я усвідомив, що вона задає напрямок розмові.

Повернувшись додому й прослухавши запис, я виявив, що за три години, які ми провели разом, Клавдія розповіла мені не більше, ніж я вже знав із газет.

Тоді й треба було все це припинити. Але я цього не зробив. Я вже схвильовано передчував, як отримаю нерозказану історію того, що насправді сталося в Огайо в 1978 році, і дізнаюсь, яку роль відіграла Клавдія в тих жорстоких убивствах.

ЧАСТИНА ПЕРША

Жертви й підозрювані

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

!

У Центральному Огайо панувала одна з найхолодніших зим за всю історію. Штат оговтувався від лиха, яке газети Колумбуса охрестили «Хуртовиною-вбивцею 78-го». Оголошуючи надзвичайний стан, губернатор Джеймс Роудз назвав бурю «душогубом у пошуках жертв».

У ніч на понеділок 13 лютого Джордж Ненс, помічник шерифа округу Франклін, виїхав обмерзлою трасою 70 на захід, прийнявши виклик на звичайну перевірку житла відразу за межами міста Колумбус. Повідомили, що телефонував менеджер клубу «Ельдорадо Мікі», оскільки його бос Мікі Маккен і танцівниця гоу-гоу Крістін Гердман, яка жила з ним, не з'явилися на роботу тієї ночі, а вдома ніхто не бере слухавки.

Була майже десята, коли помічник шерифа Ненс повільно в'їхав на Онгаро-драйв. На вулиці було тихо, вогні розкішних заміських будинків відбивались у засніжених деревах і газонах. Виїжджаючи на пагорб перед будинком Маккена, він побачив зелений мікроавтобус, припаркований на правому боці під'їзної доріжки.

Ненс вийшов із поліційного авто й пошканчивав крізь глибокі замети до маленького ганку, освітленого зсередини будівлі. Подзвонив у двері, посмикав дверну ручку, а коли ніхто не відповів, підійшов зазирнути крізь переднє вікно.

На підлозі в проході лежала жінка.

Ненс кинувся назад до автівки, викликав диспетчера Департаменту шерифа й описав те, що побачив. Він іде всередину дізнатися, мертвa жінка чи жива, сказав полісмен, і йому потрібні підмога й детектив.

Обійшовши навколо будинку, Ненс пошукував сліди, але все було вкрите свіжим снігом. Побачивши, що двері з боку гаража виламані, він обережно увійшов туди зі службовим револьвером у руці й перетнув літню веранду, прикрашену ротанговими меблями, африканськими масками та списами. У домі було спекотно — він помітив, що термостат увімкнений на повну потужність.

Жінка років за сімдесят, одягнена в короткий банний халат поверх білої ситцевої нічної сорочки, лежала в проході між літньою верандою та вітальнюю. ЇЇ вистрілили один раз у плече й тричі в голову справа. Волосся та обличчя були залиті кров'ю, а по закривавленій підлозі розсипалися гільзи 22 калібрі. З нудотного смороду Ненс припустив, що померла вона день-два тому.

Він швидко рушив далі, перевіряючи всі кімнати. Матраци були скинуті з ліжок, простирадла зірвані, шухляди — вітрушені на ліжка.

Коли Ненс відчинив двері з кухні до гаража, його обличчя обдало морозним повітрям. Він увімкнув світло й був шокований, побачивши тіло молодої темноволосої жінки, яка лежала на спині. Її черевики валялися поряд серед розкиданого вмісту її випатраної сумочки. Іржаво-червоні штані з розірваною до промежини блискавкою були спущені до колін, оголюючи білі з блакитним бісером сценічні трусики. Її вистрілили один раз у праве плече, двічі в лоб та раз у праву щоку.

Кров на її обличчі замерзла.

Ненс полегшено почув, як під'їжджають автівки. Першими увійшли медики, потім — місцева поліція, яка прийняла виклик.